

HET ONBESPROKEN BOEK

Zen en de camion

In een tweewekelijkse serie over boeken die bijna onopgemerkt bleven, deze week vrachtwagenachterkanten

Het is een typisch dichterlijke gedachte dat je de dingen beter niet rechtstreeks, maar via een omweg kunt benaderen. Niet door de voordeur, maar langs de achterkant. Dan is de kans groter dat je de wereld ziet zoals zij werkelijk is, eerlijk en zonder opsmuk. Zoiets moet beeldend kunstenaar Aimée Terburg (1971) hebben bedacht toen zij besloot zich te gaan richten op het in beeld brengen van achterkanten. Niet met schilderijen, maar met foto's. Geen achterkanten van huizen, of van mensen, maar van vrachtwagens. Een jaar lang maakte ze foto's van alleen de achterkant van grote trailers, bijna volledig beeldvullend, zonder verder commentaar.

Uit die voorraad van honderden achterkanten heeft zij er nu 55 achter elkaar geplaatst, opnieuw zonder verder commentaar, in haar boek *Camions* (het Franse woord voor vrachtwagens). Ik zie een grote hoge rechthoekige en ik zie een stevige vierkante. Ik zie een ovale, met wulpse rondingen en dikke zuigbuizen. Een haspel met slangen. Een tankwagen met een klimtrap. Een vuilniswagen met een inwerpleuf. Zeecontainers met stangen. En zo verder. De bedoeling was waarschijnlijk dat er zo een nieuwe werkelijkheid voor mij openging, een nog niet eerder geziene schoonheid, een nieuwe blik op de wereld. Maar ik kwam nog niet veel verder dan dat er vele verschillende soorten containerachterkanten zijn – zoals verwacht. Sommige mooi, sommige minder mooi, vele nogal inwisselbaar.

Van de weeromstuit ging ik maar op details letten. Hoeveel achterkanten hadden één of meer oranjegele reflectorstrips? Hoeveel laaddeurscharnieren en hoeveel trekstangen? Met of zonder zwaailicht? Was de verlichting deugdelijk aangebracht? Zo hoopte Terburg natuurlijk dat de vrachtwagens zich gingen loszingen van hun betekenis en, zoals ze in een begeleidend persschrijven schreef, 'boven hun functionaliteit werden uitgetild'. Zen en de kunst van de vrachtwagenachterkant. Daar hoopte ik ook op. De trance van het minimalisme. De vervoering van de eenvormigheid. Kraftwerk: wir fahr'n fahr'n fahr'n / auf der Autobahn.

Maar er gebeurde niets. Uit verveling ging ik dan maar alle tekst op de achterkanten noteren. GS Meppel. Truckstar. Bulthuis. Allround Tactical Security. Raalte Races 15-16 juni 2002. Voorzicht, lebende Tiere. En toen ik daarmee klaar was: de nummerborden! Net als vroeger, op zonnige dagen, met een paar vriendjes, langs de Lansinkstraat, schriftje op schoot. WL - 87 - VX. En OH - 13 - YH. De opwindende als er een buitenlandse auto voorbij kwam. De afkorting TIR op de achterkant betekende dat die auto Tot In Rusland mocht, wisten wij. Van de 55 vrachtwagennummers in *Camions* beginnen er tien met een B, en maar liefst 26 met een O. Dat kan geen toeval zijn. Daar dient zich een systeem in de nummerbordtoewijzing voor vrachtwagens aan. De echte camionachterkantverslaafde zou nu de rijksdienst voor het wegverkeer gaan belen, maar voor mij was dit het moment waarop ik besloot het boek maar weg te leggen. De lol is er gauw af, net als vroeger. Na een kwartier gingen we toch maar weer wat anders doen. De schriftjes met nummerborden heb ik daarna ook nooit meer ingezien.

GUUS MIDDAG

Aimée Terburg (fotografie en samenstelling): *Camions*. Afterburn, 112 blz. € 28,95